

Pannun pakinoita

KANTAESITYS LASTEN-TARHASSA.

"Jo joutui armas aika ja suvi suloinen..."

Jo toisen kerran saman päivän aikana! Havahduin työstäni ja havahtunut olisi kuka hyvänsä, sillä sävel oli juuri sen verran sinne päin, että sen ilman sanoja olisi tuntenut. Sanojen kanssa ei kylläkään ollut epäilystä. Viisivuotiaat työntöpyykät siellä hartaasti vetivät suvivirttä, aamulla veisattua. Päästyään hieman tempoa jouduttaen toisen säkeistön loppuun hävisivät kuin pikkulinut, pyrähtivät tiehensä. Ja muutaman sekunnin kuluttua kuului jo pihalta leikkivien ääniä, myrryä ja roiroa...

Merkkillinen päivä tuo päästöpäivä. Kansakoulujen ansiosta on siitä tullut joka kodin juhlapäivä. Oli päästöpäivä useimmissa kaupungeissa ja kylissä, viimeisimmissäkin jo näistä puollin.

Meilläkin kun aamulla lähtivät juhliin, vanhimmat koulujuhlaan, seuraava tarhajuhlaan, joka tietysti on yhtä tärkeä, niin kuopus oli vähän ihmeissään, että puistoonko vain, hän, tällaisena aamuna. Mutta keksihän. "Minä meen puittoujuhlaan", julisti hän voitonriemuksena ja haali kainaloonsa piskuista haalariaan.

Juhlapäivä meni ilonkyyneleihin, jos vähän murheenkin, mutta ei välitetä, sillä ihmisiä meistä on kaikista tullut, vaikka on joskus kevätsateen kanssa toukokuun viimeisenä pitänyt vetstelläkin. Kesä se on kuitenkin — onni yksillä, kesä kaikilla.

Päättäjäpäivä on herkkien muistojen, auringon, kevättuulen ja naurun ja hymyn päivä. Liikkuttumatta en voi yhtenäksään kevätpäivänä kuunnella suvivirren säveltä, kun se kirkkain lapsenäänin, täysin rinnoin kajahtaa. Ja niin on monen muunkin laita. Vesiä nyt en sentään päästänyt näkyviin, luultavasti vain siksi, että yksi täti vieressä itki jo hartaasti, ilosta. "... kauniisti joka paikka..." Ja sitten: "Aurinko maamme puoleen..." Mutta silloin kyllä tyrkkäsi Tyttö äitiä kylkeen ja sipisi jotain, muka vihaisena, muuttuneet kun ovat tämänkin säkeistön sanat nykylasten virsikirjassa.

Harva äiti kai tuon kuitenkin antoi itseään häiritä, veisasi kuin olisi taas ollut palkkopiainen pisamanaama, jol-

la oli linnun ääni... "Kyllä se ymmärtää suomen kielen, joka ymmärtää kaikkein mielen", voisi tähänkin sovittaen siteerata entisen vanhan piispan sanoja.

Pikajalalla kiersin tuolloin ollakseni vähän siellä ja vähän täällä. Uudessa kansakoulussa kävin katsomassa sitä pannunlappua, joka siellä meidän pesuetta edusti ja totesin, että hieno oli. Muistin nimittäin oman kansakoulun toisen luokan verraten viiston virkkauksen. Kävin Kaijjaanintullissa katsomassa seinälle pantuja piirroksia, laivoja ja mäenlaskijoita, ja sain taskut täyteen pupuja, väritöitä ja pujotustöitä ja käteeni vielä punalankapäärmeisen korteista tehdyn kopan. Kävin tarhassa ihmettelemässä pikkuihmisten herttaisia leikkejä ja tomeraa meininkiä. Ja siellä jouduin todistamaan erään herttaisen pienen sävellyksen ensiesityksen, jota taidekielellä siis sanotaan kantaesitykseksi. Lapset lauloivat Liisa-täidin säestyksellä tällaisen sievän runon:

"Paista, suuri Luojan päivä,
hellittele, Herra itse,
poloissille poluilleni,
ettei metsät ekyyttäisi,
houkuttelisi harhateille.

Metsä on suuri ja pimeä,
minä pieni pikkurainen,
kulkija vähäväkinen."

Tutunomainen! Johtaja-täti ilmoittikin, että sen on kirjoittanut Samuli Paulaharju ja nyt Liisa-täti on sen säveltänyt, Liisa-täti alias rouva Sirkka-Liisa Karppinen (Vesenterä). Pikkuruno sisältyy Paulaharjun vihkoseen lasten runoja ja satupaloja, "Metsän satua ja totta", jonka WSOY 1945 julkaisi. Kirjanen on Paulaharjun itsensä kuvittama ja siis hyvin taidokas työ siltäkin puolen. Ja nämä kuvat syntyivät aikanaan siten, että kirjailija kuuromyrkäinkoulussa salaa piirteli näitä kuvia ja sanoja mustalle taululle, jonka ääressä hänen puolisonsa sitten oli hetken perästä lapsia opetettava.

Mielessäni nämä sanat "Paista, suuri Luojan päivä, hellittele, Herra itse..." katselin lopputkin päivän menot ja kävelin katuja pitkin muinaisia myhällen ja varsinkin uusille valkolakkityöille hymyillen. Vaan nekö tällaista vanhaa huomaisivat!